

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. juuli 2026
(OR. en)

10469/1/26
REV 1
PV CONS 37
TRANS 417
TELECOM 313
ENER 394
PARLNAT

PROTOKOLLI KAVAND

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(transport, telekommunikatsioon ja energeetika)

8. ja 9. juuni 2026

ESMASPÄEVAL, 8. JUUNIL 2026 TOIMUNUD ISTUNG

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 9799/26 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

- a) **Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 9904/26

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

Nimetatud punktidega seotud avaldused on esitatud *addendum*'is.

- b) **Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** (avalik 9906/26 + COR 1
arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16
lõikele 8)

Välisasjad

1. **Välisinvesteeringute taustauuringute määrase läbivaatamine** 9644/26 + ADD 1
Seadusandliku akti vastuvõtmine PE-CONS 10/26
Heaks kiidetud COREPER II poolt 3. juunil 2026 POLCOM

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 114 ja artikli 207 lõige 2)

Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldus on esitatud lisas.

2. **Määrus, mis käsitleb ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse mõju liidu teraseturule** 9645/1/26 REV 1 +
Seadusandliku akti vastuvõtmine ADD 1 + ADD 2
Heaks kiidetud COREPER II poolt 3. juunil 2026 REV 2
PE-CONS 23/26 +
COR 1
POLCOM

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 2), kusjuures Eesti hääletas vastu ja Portugal hoidus hääletamisest.

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus, Eesti, Läti ja Leedu ühisavaldus ning Rootsi, Läti, Leedu, Soome, Eesti ja Taani ühisavaldus on esitatud lisas.

Justiits- ja siseküsimused

- 3. Direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2012/29/EL ohvrite õiguste kohta** 9646/26 + ADD 1–2
Seadusandliku akti vastuvõtmine PE-CONS 11/26
Heaks kiidetud COREPER II poolt 3. juunil 2026 JAI

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 2 punkt c), kusjuures Malta ja Slovakkia hoidusid hääletamisest.

Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa.

Ungari, Itaalia, Malta, Slovakkia ja Portugali avaldused on esitatud lisas.

TRANSPORT

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

Maismaatransport

- 3. Määrus, mis käsitleb keskkonnahoidlikke ettevõttesõidukeid** 8947/26
Eduaruanne

Nõukogu võttis eduaruande teadmiseks.

Muu kui seadusandlik tegevus

4.	Jõupingutused süsinikuheite vähendamiseks transpordisektoris pärast 2030. aastat
<i>Arvamuste vahetus</i>	9380/26 + COR 1
5.	Järeldused ELi merendustööstuse strateegia kohta
<i>Heakskiitmine</i>	9700/26
+ ADD 1 REV 1
+ ADD 1 REV 1
COR 1 (en)
6.	Järeldused ELi sadamastrateegia kohta
<i>Heakskiitmine</i>	9714/26

Muud küsimused

7.	a) ELi tasandi raudteesüsteemide sertifitseerimis- ja loamenetluste lihtsustamine ja kiirendamine, et kiirendada ERTMSi kasutuselevõttu
<i>Teave Kreekalt</i> | 9763/1/26 REV 1 |
|----|---|---|

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille esitas Kreeka, keda toetasid Austria, Itaalia, Luksemburg, Portugal, Rumeenia, Tšehhi ja Ungari.

b)	Tõkete kõrvaldamine Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) kasutuselevõtul: stabiilsus, lihtsus ja koostalitlusvõime kõigepealt
<i>Teave Belgialt</i> | 9556/26 |
|----|---|---|

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille esitas Belgia, keda toetasid Austria, Eesti, Luksemburg, Madalmaad, Portugal, Rootsi, Rumeenia, Tšehhi Vabariik ja Ungari.

Slovakkia väljendas algatusele suuliselt toetust ja palus kanda selle nõukogu istungi protokolli.

c)	Euroopa raudtee-kaubaveo konkurentsivõime
<i>Teave Austrialt, Belgialt, Horvaatialt, Kreekalt, Portugalilt, Rumeenialt, Slovakkialt, Tšehhilt ja Ungarilt</i> | 9903/1/26 REV 1 |
|----|---|---|

Nõukogu võttis teadmiseks Austria, Belgia, Horvaatia, Kreeka, Portugali, Rumeenia, Slovakkia, Tšehhi ja Ungari esitatud teabe.

- d) **Euroopa raudteetööstuse strateegiline lähenemisviis**
*Teave Austrialt, Horvaatialt, Itaalialt, Kreekalt,
Luksemburgilt, Poolalt, Portugalilt, Prantsusmaalt,
Rumeenialt ja Saksamaalt*

 10057/1/26 REV 1

Nõukogu võttis teadmiseks Austria, Horvaatia, Itaalia, Kreeka, Luksemburgi, Poola, Portugali, Prantsusmaa, Rumeenia ja Saksamaa esitatud teabe.

- e) **ELi raudteetööstuse konkurentsivõime**
Teave Hispaanialt, Horvaatialt ja Portugalilt

 9748/1/26 REV 1

Nõukogu võttis teadmiseks Hispaania, Horvaatia ja Portugali esitatud teabe.

Rumeenia väljendas algatusele suuliselt toetust ja palus kanda selle nõukogu istungi protokollis.

- f) **Rahvusvahelist reisijate raudteevedu käsitleva platvormi kuuenda eduaruande esitlus**
Teave Austrialt ja Madalmaadelt

 9753/26

Nõukogu võttis teadmiseks Austria ja Madalmaade esitatud teabe.

- g) **Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)**

Reisijateveopakett
Teave komisjonilt

  9306/26
9313/26 + ADD 1–2
9348/26

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- h) **Ulatuslikku piiriülest autonoomsete sõidukite katsekeskkonda käsitlev ELi algatus**
Teave komisjonilt

 9848/26

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

i) **Puhta transpordikoridori algatus**

Teave komisjonilt

 9862/26

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- j) Lähis-Ida kriis: koordineerimis- ja reageerimismeetmed
transpordisektoris – transpordiministrite 21. aprilli 2026.
aasta videokonverentsi järelmeetmed
Teave eesistujariigilt ja komisjonilt

k) **Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik
arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16
lõikele 8)**

i) **Sõjalise liikuvuse määrus**

  15793/25
15794/25 + ADD 1

ii) **Määrus, mis käsitleb lennureisijate õigusi**

 7615/13

iii) **Määrus, mis käsitleb liidus reisijate õiguste
järgimise tagamist**

  16284/23 + ADD 1

iv) **Direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi
96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele
maantee sõidukitele lubatud maksimaalmõõtmed
ja lubatud täismass**

  11722/23 + ADD 1

v) **Direktiiv, millega muudetakse direktiivi
1999/62/EÜ (eurovinjeti direktiiv)**

  13259/25 + ADD 1

Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

l) **Käimasolev uuring aastaaegadega seotud
kellakeeramise lõpetamise kohta**

Teave komisjonilt

 10045/26

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- m) **Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)**

Üleskutse jätkata arutelusid kombineeritud vedu käsitleva direktiivi läbivaatamise ettepaneku üle
Teave Maltalt

 9877/26

Nõukogu võttis teadmiseks Malta esitatud teabe.

- n) **Häirivad reisijad: lennukeelunimekirjade jagamine lennuettevõtjate vahel**
Teave Madalmaadelt

 10063/1/26 REV 1

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille esitas Madalmaad, keda toetasid Eesti, Poola ja Ungari.

- o) **Droonihud tsiviiltransporditaristule ja -operatsioonidele**
Teave Eestilt, Lätilt, Leedult, Poolalt ja Rumeenialt

 10191/26

Nõukogu võttis teadmiseks Eesti, Läti, Leedu, Poola ja Rumeenia esitatud teabe.

- p) **Lennunduse heitkogustega kauplemise süsteemi käsitleva komisjoni hindamisaruande avaldamine**
Teave Prantsusmaalt, Tšehhilt, Soomelt, Kreekalt, Luksemburgilt ja Poolalt

 10169/26

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa, Tšehhi, Soome, Kreeka, Luksemburgi ja Poola esitatud teabe.

- q) **Järgmise eesistujariigi tööprogramm**
Teave Iirimalt

TEISIPÄEVAL, 9. JUUNIL 2026 TOIMUNUD ISTUNG

TELEKOMMUNIKATSIOON

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

8. **Euroopa ettevõtluskukrute loomist käsitlev määrus** 9684/26 + ADD 1
Üldine lähenemisviis

Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis Euroopa ettevõtluskukrute loomist käsitleva määruse suhtes, mis on esitatud dokumendis 10346/26 + ADD 1.

Saksamaa ja Hispaania esitasid lisas toodud avaldused.

Austria, Eesti, Malta, Poola ja Sloveenia esitasid lisas toodud ühisavalduse.

9. **Digivõrke käsitlev määrus (digivõrkude määrus)** 9685/26
Eduaruanne

Nõukogu võttis eduaruande teadmiseks.

10. **Küberturvalisuse pakett** 9399/26

- a) **Küberturvalisuse 2. määrus (CSA2)**
- b) **Direktiiv, millega muudetakse direktiivi (EL) 2022/2555 seoses lihtsustamismeetmetega ja küberturvalisuse 2. määrusega vastavusse viimisega**
Eduaruanne

Nõukogu võttis eduaruande teadmiseks.

Muu kui seadusandlik tegevus

11. ELi ja ITU koostöö tugevdamine kaasava, turvalise ja kestliku digiülemineku nimel¹ 9254/26
Arvamuste vahetus
12. Euroopa haldusasutuste tehnoloogiline suveräänsus 9253/26
Arvamuste vahetus

¹ Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (ITU) peasekretäri osavõtul.

Muud küsimused

13. a) Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik
arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16
lõikele 8)
- i) Digivaldkonna koondpakett 9247/26
15708/25
15698/25
- ii) Euroopa Konkurentsivõime Fond (VI peatükk 11770/1/25 REV 1
„Digitaalse juhtpositsiooni toetamine“)
Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

- b) Euroopa Liidu rahvusvaheline digistrateegia: ülevaade 9880/26
olukorrast üks aasta hiljem
Teave komisjonilt

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- c) D9+ ministrite kohtumise (Luxembourg, 8. juuni 2026) 9881/26
tulemused
Teave Luksemburgilt

Nõukogu võttis teadmiseks Luksemburgi esitatud teabe.

- d) Alaealiste kaitsmine internetis: 9910/26 + COR 1
telekommunikatsiooniministrite mitteametliku
kohtumise (Nikosia, 29.–30. aprill 2026) peamised
järelused
Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

- e) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Iirimalt

-
- Esimene lugemine
- Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
- Avalik mõttevahetus eesistujariigi ettepanekul (nõukogu kodukorra artikli 8 lõige 2)

AVALDUSED DOKUMENDIS 9799/26 ESITATUD MUU KUI SEADUSANDLIKU**TEGEVUSEGA SEOTUD B-PUNKTIDE JUURDE**

B-punkti 8 juurde: Euroopa ettevõtluskukrute loomist käsitlev määrus
Üldine lähenemisviis

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa tervitab ja toetab selgesõnaliselt kavandatava määruse eesmärki – digitaalset ühtset turgu veelgi edendada ja Euroopa konkurentsivõimet kestlikult tugevdada. Selleks et tagada laialdaselt kasutatava Euroopa ettevõtluskukru soovitud ambitsioonikuse taseme saavutamine ja õiguskindluse põhimõtte järgimine, tuleks nõukogu eesistujariigi esitatud kompromissteksti, mille Saksamaa heaks kiidab, edasise õigusloomeprotsessi käigus täiustada. Saksamaa jaoks on keskse tähtsusega järgmised punktid ja neid tuleb käsitleda kolmepoolsetel kohtumistel.

1. Oluline on tagada, et kukruteenuse pakkujad vastaksid kõrgemate turvastandarditega avalike rakenduste turvanõuetele. Selleks peame vajalikuks kehtestada ühtsed ja siduvad miinimumnõuded, mida võiks reguleerida artiklite 7 ja 11 kohaste rakendusaktidega. Ei tundu realistlik eeldada, et kukruteenuse pakkujad peavad üksi vastutama kõigi sektoripõhiste nõuete arvessevõtmise eest osana riskihindamisest, mille nad peavad läbi viima. Seda ülesannet peaks täitma hoopis komisjon koostöös liikmesriikidega. Selged minimaalsed turvanõuded peaksid ühtse, kogu ELi hõlmava lähtetaseme, pakuksid rakenduste pakkujatele usaldusväärseid võrdlusaluseid kukrute turvataseme kontrollimiseks ning annaksid järelevalveasutustele selged kriteeriumid kukruteenuse pakkujate endi deklaratsioonide hindamiseks.

2. Eesistujariik Küpros ja Euroopa Komisjon on kinnitanud, et ollakse üksmeelel arusaamas, et samaväärsuse põhimõte toob kaasa artikli 5 lõike 1 kohaste põhifunktsioonide tehnilise võrdsuse nende manuaalsete või füüsiliste ekvivalentidega.

Selle järgi on määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punkti 17 kohane kvalifitseeritud usaldusteenus põhifunktsioonide kasutamisest tulenev toiming (näiteks käsitsi kirjutatud allkirja asemel kvalifitseeritud e-allkiri), millel on samaväärne õigusjõud kui toimingutel, „*mis tehakse füüsiliselt paber kandjal või mis tahes muu vahendi või protsessi abil, mida peetakse vastavaks kohaldatavatele õigus-, haldus- või menetlusnõuetele*“.

See ei mõjuta kohustuslike riiklike menetlusnõuete, asendamatute osalemisnõuete, suveräänsete ennetava kontrolli mehhanismide ning nõustamis-, juhendamise- ja kontrollikohustuste (näiteks seoses õigus- ja teovõimega, ärilise otstarbega ning arusaamisega) kaitsefunktsiooni kooskõlas põhjendusega 6.

Seda arvesse võttes peab Saksamaa vajalikuks artikli 4 liiga üldist sõnastust kohendada. Õiguskindluse põhimõte nõuab, et normid oleksid täpsed, selged ja läbipaistvad, et inimesed mõistaksid oma õigusi ja kohustusi. Selleks et vältida õiguslikku killustatust ja pidevaid tõlgendamisvaidlusi Euroopa ja liikmesriikide kohtutes, kutsutakse kaasseadusandjaid üles lisama eespool nimetatud arusaam määruse regulatiivossa, näiteks täpsustades sõnastust nii, et selles asendatakse konkreetne „samaväärne“ toiming“.

HISPAANIA AVALDUS

„Hispaania kinnitab taas oma kindlat pühendumust Euroopa ühtse turu digiüleminekule ja ettevõtjate halduskoormuse vähendamisele. Hoolimata allpool esitatud reservatsioonidest toetab Hispaania konstruktiivses vaimus üldist lähenemisviisi Euroopa ettevõtluskukru määruse suhtes, olles veendunud, et ühine samm edasi on oluline Letta ja Draghi aruannetes konkurentsivõime ja lihtsustamise jaoks kehtestatud eesmärkide saavutamiseks.

Hispaania tervitab läbirääkimiste käigus tehtud märkimisväärseid edusamme ja tunnustab eesistujariigi jõupingutusi liikmesriikide mureküsimuste arvessevõtmiseks. Eelkõige võtab Hispaania teadmiseks põhjendustes ja artiklis 4 kehtestatud kaitsemeetmed, mis puudutavad Euroopa ettevõtluskukru ning olemasolevate riiklike digitaristute vahelisi suhteid, ning peab neid oluliseks sammuks õiges suunas.

Sellest hoolimata on Hispaania endiselt sisuliselt mures artikli 16 lõike 1 pärast. Praeguses sõnastuses võiks määrust tõlgendada nii, et see võimaldab ettevõtjatel esitada dokumente või andmeid haldusasutustele Euroopa ettevõtluskukru kaudu isegi siis, kui spetsiaalsed digiliidesed (nagu näiteks spetsiaalsed portaalid, struktureeritud veebivormid või sektoripõhised veebiteenused) on juba loodud ning liikmesriigi või liidu õiguse kohaselt õiguslikult nõutavad. Need liidesed hõlmavad sageli andmete valideerimise norme, äriloogikat ja keerukaid süsteemiintegratsioone, millest ei saa lihtsalt mööda minna. Hispaania ja teised liikmesriigid on teinud sellistes valdkondades nagu maksuhaldus, sotsiaalkindlustus ja äriühingute registreerimine nendesse taristutesse märkimisväärseid investeeringuid. Nende süsteemide seadmine õiguskindlusetuse olukorda võib mitte ainult häirida hästi toimivaid avalikke teenuseid, vaid lõppkokkuvõttes kahjustada ka just neid ettevõtjaid, keda määrusega püütakse aidata: ettevõtjad, kes praegu sõltuvad prognoositavatest ja integreeritud digikanalitest, seisaksid silmitsi ohuga, et rakendamine liikmesriikides on ebajärjekindel ning tekiks töökoormus navigeerida haldusasutustega suhtlemisel paralleelsetes sidekanalites. Hispaania peab oluliseks, et nende liideste jätkuvat kasutamist ei seataks kahtluse alla.

Samuti peab Hispaania kahetsusväärseks, et artikli 2 lõige 2 ei hõlma sõnaselgelt olemasolevaid seadusega ette nähtud süsteeme ja menetlusi, millega reguleeritakse dokumentide ja andmete vahetamist pädevate asutuste ja ettevõtjate vahel. Praeguses klauslis, mille sõnastus on „ei piirata“, piiratakse pädevate asutuste vahelise teabevahetusega, jättes ruumi õiguskindlusetuse tekkele, mis võib mõjutada hästitoimivaid riiklikke digikanaleid. Hispaania märgib, et mitmel teisel delegatsioonil on sama mure, ja ta on seisukohal, et selle sätte sihipärane muutmine oleks teksti märkimisväärselt parendanud.

Lisaks peab Hispaania oluliseks, et õigusemõistmise väljajätmisele käesoleva määruse kohaldamisalast antaks teksti regulatiivosa sättega täielik normatiivne jõud, selle asemel et tugineda üksnes põhjenduste osa sõnastusele, millel ei ole siduvat õiguslikku mõju.

Hispaania loodab, et artiklis 4 sätestatud rakendusaktid töötatakse välja tihedas koostöös liikmesriikidega ning et need annavad sisulise võimaluse tegeleda lahendamata tehniliste ja korralduslike probleemidega. Hispaania on valmis selles protsessis aktiivselt ja konstruktiivselt osalema, tagamaks, et Euroopa ettevõtluskukkur tõepoolest täiendab ja mitte ei häiri olemasolevat digitaristut, millele ettevõtjad ja haldusasutused kogu Euroopas toetuvad.“

AUSTRIA, EESTI, MALTA, POOLA JA SLOVEENIA ÜHISAVALDUS

„Toetame kindlalt Euroopa ettevõtluskukru eesmärgi, eelkõige ühtse turu digitaliseerimist ja ettevõtjate tarbetu halduskoormuse vähendamist. Samal ajal **sooviksime juhtida tähelepanu mitmele olulisele probleemile, mida tuleks Euroopa ettevõtluskukru raamistikus nõuetekohaselt kajastada.**

- Määrusega tuleks selgelt tagada, et Euroopa ettevõtluskukkur ei dubleeri olemasolevaid riiklikke ja liidu digilahendusi ega asenda ega kahjusta neid. Väljakujunenud süsteemid andmete ja dokumentide vahetamiseks, sealhulgas pädevate asutuste ja ettevõtjate vahel kasutatavad süsteemid, peaksid jääma täielikult kasutatavaks.
- Euroopa ettevõtluskukru funktsioonide rakendamisel tuleks juhinduda selgest lisaväärtuse tõendamisest ja seda tuleks kohaldada üksnes asjakohasel juhul, võttes arvesse haldusmenetluste mitmekesisust, keerukust ja erinõudeid eri liikmesriikides.
- Jätkuvalt tuleks tunnustada olemasolevaid õiguslikke nõudeid, taristut ja tehnilisi süsteeme, sealhulgas juba kasutusel olevaid sektoripõhiseid digilahendusi, ja need peaksid jääma täielikult toimivaks.
- Euroopa ettevõtluskukkur ei tohiks tekitada ebaproportsionaalset haldus- või finantskoormust, eelkõige VKEdele ja haldusasutustele. Selle kasutamine peaks tooma selget kasu ega tohiks praktikas kaasa tuua tuginemist vahendusteenustele seal, kus tõhusad avalikud digiteenused on juba olemas.
- Lisaks on Euroopa ettevõtluskukru sujuvaks ja praktiliseks rakendamiseks olulised koostalitlusvõime, selged tehnilised standardid ja tihe koostöö liikmesriikidega rakendusaktide koostamisel.

Tasakaalustatud ja toimiv lahendus peaks tooma ettevõtjatele käegakatsutavat kasu, austades samal ajal olemasolevaid riiklikke ja Euroopa digiökosüsteeme.“

SEOTUD A-PUNKTIDE JUURDE

A-punkti 1 juurde: **Välisinvesteeringute taustauuringute määruse läbivaatamine**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

EUROOPA PARLAMENDI JA KOMISJONI ÜHISAVALDUS

vajaduse kohta võtta välisinvesteeringute ja majandusjulgeoleku valdkonnas lisameetmeid

„Euroopa Parlament ja komisjon nõustuvad, et liit peab jääma atraktiivseks äritegevuse kohaks, tagades, et välisinvesteeringud, eelkõige strateegilistesse sektoritesse tehtavad välisinvesteeringud aitavad kaasa majanduskasvule ja konkurentsivõimele. Mõlemad institutsioonid tunnistavad aga, et teatavad investeeringud võivad tekitada strateegilist sõltuvust ja vähendada siseturu vastupanuvõimet. See võib nõrgendada liidu majandusjulgeolekut ning kahjustada liidu tehnoloogilist eelist, majanduslikku vastupanuvõimet ja suutlikkust luua töökohti. Seetõttu peavad mõlemad institutsioonid esmatähtsaks selliseid riske hinnata ning võtta nendega tegelemiseks ja liidu majandusjulgeoleku kaitsmiseks liidu tasandil vajalikke lisameetmeid, tagamaks, et liitu tehtavad välisinvesteeringud ei suurenda strateegilist sõltuvust ega tehnoloogilist lõhet. Komisjon kavatseb teha algatuse, mille eesmärk on kehtestada kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega sihipärased tingimused selgelt kindlaks määratud strateegilistesse sektoritesse välisinvesteeringute tegemiseks, et suurendada liidu tööstuse konkurentsivõimet ja tegeleda eespool nimetatud riskidega. Euroopa Parlament peab seda kavatsust kiiduväärseks ja on valmis täielikult täitma oma rolli kaasseadusandjana ning kõiki selliseid ettepanekuid aegsasti kaaluma.“

A-punkti 2 juurde: **Määrus, mis käsitleb ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse mõju liidu teraseturule**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

EUROOPA PARLAMENDI, NÕUKOGU JA KOMISJONI ÜHISAVALDUS Venemaalt pärit terasetoodete impordi kohta

„Alates sõja algusest on liit ja selle liikmesriigid võtnud enneolematuid meetmeid, et vähendada majanduslikku sõltuvust Venemaast ja saavutada olukord, kus liidu majandustegevus ei toetaks Venemaa sõjategevuse jätkumist.

Need meetmed on järsult vähendanud kaubavooge paljudes majandusharudes, sealhulgas terasesektoris, kiirendanud majanduslikku lahtisidumist ja aidanud suurendada liidu kerksust, andes ühtlasi tunnistust liidu suutlikkusest tegutseda ühtselt ja otsustavalt, kui kaalul on meie väärtused ja strateegilised huvid.

Samas peab liit jätkuvalt pöörama tähelepanu nendele valdkondadele, kus sõltuvus püsib, nagu see on teatavate terasetoodete puhul, mille import ei ole veel täielikult keelatud.

Nimelt jätkub terase importimine Venemaalt piiratud määral kuni 30. septembrini 2028 vastavalt nõukogu vastu võetud asjakohastes piiravates meetmetes sätestatud üleminekukorrale¹. Järgjärgulise ja püsiva mitmekesistamise tagamiseks piiratakse seda importi kvootidega, mille maht igal aastal väheneb.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tuletavad meelde piiravate meetmete suhtes kohaldatavat institutsioonilist raamistikku ning rõhutavad, et nõukogu vastu võetud asjakohaste piiravate meetmete pikaajalisem eesmärk on lõpetada täielikult Venemaa terasetoodete, eelkõige terasest slääbide import 30. septembriks 2028.“

¹ Nõukogu 31. juuli 2014. aasta otsus 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, ja nõukogu 31. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas.

EESTI, LÄTI JA LEEDU AVALDUS

„Eesti, Läti ja Leedu soovivad väljendada muret selle pärast, et määruses ei ole piisavalt arvesse võetud selliste kandidaatriikide huve nagu Ukraina, kes on erakorralises ja vahetus julgeolekuolukorras. Kooskõlas kehtiva terase kaitsemeetmega, mis on sätestatud määruses (EL) 2025/1153, millega peatatakse teatavate sätete kohaldamine Ukrainast pärit impordi suhtes, oleks Ukraina tulnud määruse kohaldamisalast välja jätta. Nii praegu kui ka määruse tulevase läbivaatamise käigus on riigipõhiste kvootide eraldamisel oluline Ukrainas valitsevat olukorda nõuetekohaselt arvesse võtta.

Raua- ja terasetööstus on Ukrainale endiselt oluline tuluallikas ning juurdepääsu säilitamine ELi turgudele aitab säilitada Ukraina tööstusbaasi täiemahulise sõja ajal. Ukraina majandus on sõja tõttu tohutult kannatanud: paljud terasetootmisrajatised on hävinud, kahjustada saanud või okupeeritud, kuid sel sektoril on endiselt kriitiline tähtsus majandustegevuse ja töökohtade säilitamisel ja selle tagamisel, et Ukrainal jääks alles võime end tulevikus uuesti üles ehitada ja täielikult Euroopa majandusega integreeruda. Toetades Ukrainat praegu, aitab EL kaitsta Ukraina suutlikkust mitte ainult kaupu tarnida, vaid ka taastada oma taristu, säilitada töökohti ning hoida ära majanduse massilist kokkuvarisemist ja massilist töökohtade koondamist.

Kui esimene erand 2022. aastal kasutusele võeti, oli eesmärk anda nii-öelda ellujäämisabi tõsise languse teele asunud majandusele, sest sõjatingimustes seisis Ukraina majandus silmitsi järsu kahanemisega ja traditsioonilised eksporditeed olid katkenud. 2025. aasta juunis pikendas EL Ukraina terase ja raua suhtes kohaldatavate kaitsemeetmete peatamist veel kolme aasta võrra, kinnitades uuesti vajadust jätkuva toetuse järele.

Ukraina tihedam integreerumine ELi siseturguga – ka juhul, kui see toimub sooduskorra kujul – teenib liidu pikaajalisi strateegilisi huve. See tugevdab majandussidemeid, seob Ukraina tugevamalt Euroopa kaubandusvõrgustike ja tarneahelatega ning vähendab Ukraina sõltuvust ELi-välistest turgudest. See toetab otse Euroopa jõupingutusi, mis on suunatud sellele, et tagada stabiilsus, ülesehitamine ning Ukraina pikaajaline poliitiline, majanduslik ja julgeolekualane lõimumine ELiga.

Ukrainale kontsessioonide andmine ja eelkõige tariifide ja kaitsemeetmete peatamine sellise olulise impordi puhul nagu teras ei ole mitte ainult hea tahte märk, vaid praeguses geopoliitilises kontekstis ELi jaoks strateegiliselt õige majandusotsus. See aitab Ukrainal hoida majandus sõjatingimustes elujõulisena, säilitada peamine tööstusvõimsus, edendada sügavamat majandusintegratsiooni ning hõlbustada ülesehitamist. Lisaks saadab see tugeva ja ühemõttelise poliitilise sõnumi Euroopa toetusest ja solidaarsusest.“

ROOTSI, LÄTI, LEEDU, SOOME, EESTI JA TAANI ÜHISAVALDUS

„Terasetööstus on Euroopa jaoks oluline. See on tähtis osa peamistest väärtusahelatest ja liidu vastupanuvõimest. Seetõttu on hädatarvilik luua tingimused Euroopa terasetööstuse konkurentsivõime säilitamiseks, pidades eelkõige silmas ülemaailmsest liigsest tootmisvõimsusest tulenevaid probleeme.

Samal ajal on tähtis tagada, et määrus ei mõjutaks põhjendamatult tootmisahela järgmise etapi kasutajate konkurentsivõimet. Ettepanek on liikunud tasakaalustatumas suunas, võttes arvesse nii tootjate kui ka tootmisahela järgmise etapi kasutajate huve, kuigi oleks olnud hea teha selles suunas veelgi rohkem samme. Endiselt on oluline, et meetme rakendamisel ja tulevastel läbivaatamistel võetaks täiendavalt arvesse, kui tähtis on saavutada see tasakaal tõendipõhiselt.

Kahjuks avaldab see meede negatiivset mõju ka meie vabakaubanduspartneritele. Seetõttu on oluline konstruktiivne koostöö, mille eesmärk on jõuda vastastikku vastuvõetavate lahendusteni. On tähtis, et Ukraina olukord kajastuks nõuetekohaselt riigipõhiste kvootide eraldamises. Peame tervitavatavaks ühisavaldust Venemaalt pärit terasetoodete impordi kohta ning oluline on tagada selle avalduse eesmärkide täitmine.“

A-punkti 3 juurde: **Direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2012/29/EL ohvrite õiguste kohta**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

UNGARI AVALDUS

„Ungari peab väga oluliseks aluslepingutes sätestatud selget pädevuste jaotust Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahel. ELi lepingu artiklis 5 sätestatud pädevuse andmise põhimõte jääb ELi õiguskorra nurgakiviks ning seda tuleb täielikult järgida nii seadusandlikes kui ka muudes kui seadusandlikes aktides. Ungari rõhutab, et ühtegi kõnealuse direktiivi sätet ei saa tõlgendada pretsedendi loomisena, mis mõjutaks pädevuste jaotust liidu ja selle liikmesriikide vahel rohkem, kui on Euroopa Liidule aluslepingutega antud, samuti ei saa see mõjutada hinnangut selle kohta, kas liidul on pädevus konkreetsetes valdkonnas tegutseda. Pädevuste jaotus tuleb alati kindlaks määrata rangelt aluslepingute alusel. Kõnealuse direktiivi mis tahes tõlgendus, mis viitaks liidu pädevuse laiendamisele kaugemale sellest, mille liikmesriigid on aluslepingutega andnud, oleks vastuvõetamatu.

Tuletame meelde, et Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on põhiväärtuse ja -õigusena sätestatud Euroopa Liidu aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Lisaks on Euroopa Liidu lepingu artiklites 10 ja 19 ning harta artiklis 21 muu hulgas nimetatud mõistet „sugu“ diskrimineerimise konkreetse alusena, mis on keelatud. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari kõnealuses direktiivis ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“.

ITAALIA AVALDUS

„Isikute staatuse ning õigus- ja teovõime“ küsimus kuulub liikmesriikide ainupädevusse ning seetõttu ei ole Euroopa Liidul selles valdkonnas seadusandlikke volitusi (ELi lepingu artikkel 5). Isiku soo mõiste kuulub seega Itaalia ainupädevusse: EL ei saa seda määratleda ega reguleerida. Mõistet „sooidentiteet“ tõlgendatakse seega kooskõlas riigisisese õigusega, mis eristab sugu bioloogilise soo (mees või naine) alusel, nagu ka vastavat õigust identiteedile.

Samadel põhjustel tõlgendatakse kooskõlas riigisisese õigusega mõistet „interseksionaalne diskrimineerimine“ mõistena „mitmekordne diskrimineerimine“.

Itaalia õigusaktides tunnustatakse naiste võimalust rasedus katkestada. Käesolevas avalduses käsitletav küsimus ei ole seega mitte „sisuline“, vaid „menetluslik“. Kõnealune küsimus kuulub liikmesriikide ainupädevusse. Kuna liidul ei ole selles valdkonnas pädevust ja selleks puudub õiguslik alus, peab Itaalia kahetsusväärseks, et selline viide on lisatud liidu õigusakti.“

MALTA AVALDUS

„Malta tervitab kõiki jõupingutusi, millega ohvrite õigusi veelgi tugevdatakse. Sellega seoses peab Malta kompromisspaketti üldjoontes tervitatavaks. Siiski jääb Malta oma vastuväite juurde seoses põhjendustes sisalduva viitega abordile.

Viide abordile õõnestab liikmesriikide pädevust tervishoiu valdkonnas ja nende riiklikku tervishoiusüsteemi ning selline pädevuse ületamine ei ole midagi muud kui subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine.

Lisaks ei ole kaasseadusandjad kokku leppinud rakendussätetes, millega täpsustatakse seksuaalvägivalla ohvrite erikohtlemist, sealhulgas, kuid mitte ainult, abordi võimalust.

Põhjenduste eesmärk on lühidalt põhjendada regulatiivosa põhisätteid². Põhjenduses esitatud viide on seega mõeldud täiendada ja selgitama seksuaal- ja reproduktiivõigustele juurdepääsu käsitleva asjaomase sätte tõlgendamist.

Põhjendused on koht, kus institutsioonid peavad tõendama, et nad on tegutsenud oma pädevuse piires, et kavandatava meetme eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning et liidu meetmed ei lähe aluslepingutes sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Põhjendused on seega õigusakti kehtivuse seisukohast üliolulised. Euroopa Liidu Kohus on seda järjekindlalt kinnitanud. Seega ei vasta kõnealune põhjendus ELi toimimise lepingu artikli 296 kriteeriumidele.

Viidates sellele, et komisjon hindab liikmesriikide asjakohaste riigisiseste õigusnormide rakendamist, mis muudavad abordiõiguse seaduslikult kättesaadavaks, võib see põhjendus luua pretsedendi.

Malta hoidub seetõttu hääletamisest, hoolimata sellest, et Malta Vabariigi ühinemistingimusi käsitleva akti protokoll nr 7 kohaselt on ta täielikult vabastatud kohustusest võtta üle ja rakendada abordialased ELi õigusaktid³.“

² Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühine normitehnika juhend Euroopa Liidu õigusaktide koostamiseks, suunis 10.

³ https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_7/sign/est

SLOVAKKIA AVALDUS

„Slovaki Vabariik võtab teadmiseks direktiivi (millega muudetakse direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded) lõpliku kompromissteksti.

Slovaki Vabariik on jätkuvalt täielikult pühendunud kuriteoohvrite õiguste, toe ja kaitse tugevdamisele ning igasuguse vägivalda ja diskrimineerimise vastu võitlemisele. Sellega seoses soovib Slovaki Vabariik meelde tuletada oma seisukohta seoses mõiste „sooidentiteet“ lisamisega direktiivi artiklitesse 22 ja 23.

Slovaki Vabariigi põhiseaduse artikkel 12 keelab diskrimineerimise ja tagab võrdsed õigused kõigile isikutele. Kuigi Slovaki Vabariik on täielikult pühendunud kõigi ohvrite kaitsele ilma diskrimineerimiseta, ei pea ta vajalikuks eraldi välja tuua või rõhutada mõistet „sooidentiteet“, kuna direktiiviga pakutav kaitse kehtib võrdselt kõigi ohvrite suhtes.

Lisaks tuletab Slovaki Vabariik meelde, et Slovaki Vabariigi põhiseaduse (põhiseaduslik akt nr 255/2025) artikli 52a kohaselt tunnustatakse Slovakkia põhiseaduslikus raamistikus mehe ja naise bioloogiliselt määratletud sugu. Pärast 2025. aastal vastu võetud põhiseaduse muudatusi tunnustatakse Slovakkia õiguskorras objektiivset bioloogilist reaalsust ainsa määrava tegurina õiguslikul liigitamisel riigi tasandil. Slovaki Vabariik tuletab meelde, et direktiivis ei ole seda mõistet ELi õiguses autonoomselt määratletud ja et selle rakendamine jääb liikmesriikide pädevusse. Mõistet „sooidentiteet“ tõlgendatakse ja kohaldatakse seega kooskõlas Slovaki Vabariigi põhiseadusliku korra ja riigisiseste õigusaktidega.

Lisaks tuletab Slovaki Vabariik seoses põhjendusega 13 ning viitega seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele meelde, et Euroopa Liidul ei ole üldist pädevust tervishoiupoliitika valdkonnas. ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 7 kohaselt vastutavad oma tervishoiupoliitika määratlemise ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamise ja kättesaadavaks muutmise eest liikmesriigid.

Seetõttu mõistab Slovaki Vabariik kõnealuse direktiivi asjaomaseid sätteid nii, et need austavad täielikult liikmesriikide pädevust ega loo ühtegi uut kohustust lisaks neile, mis on sätestatud aluslepingutes ja liikmesriikide põhiseaduslikes raamistikutes. Eeltoodut arvesse võttes hoidub Slovaki Vabariik hääletamisest, jäädes samal ajal pühendunuks ohvrite õiguste kaitsmisele.“

PORTUGALI AVALDUS

„Portugal tervitab kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on ohvrite õigusi veelgi tugevdada. Sellega seoses toetab Portugal üldjoontes kompromisspaketti.

Siiski jääb Portugal oma vastuväite juurde seoses põhjendustes sisalduva viitega abordile. Selline viide läheb kaugemale liikmesriikide pädevusest ja kujutab endast ülereguleerimist, mis on vastuolus subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega.

Lisaks ei ole kaasseadusandjad kokku leppinud rakendussätetes, millega täpsustatakse seksuaalvägivalla ohvrite erikohtlemist, sealhulgas, kuid mitte ainult, abordi võimalust. (Euroopa Liidu õigusaktide koostamiseks välja töötatud) Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühise normitehnika juhendi 10. suunises on sätestatud, et *põhjenduste eesmärk on lühidalt esitada regulatiivosa põhisätete vastuvõtmise põhjused ilma neid kordamata või ümber sõnastamata*. Põhjendused ei tohiks sisaldada ka *mittenormatiivseid sätteid, näiteks soove või poliitilisi avaldusi*.

Põhjendused on õigusakti osa, milles institutsioonid peavad põhjendama, et nad on tegutsenud oma pädevuse piires, et taotletavaid eesmärke ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning et liidu tasandi meetmed piirduvad sellega, mis on vajalik aluslepingute eesmärkide saavutamiseks. Sellega seoses loob sellise viite lisamine põhjendusse 13 soovimatu ja põhjendamatu pretsedendi.“
